

Offentliggjort d. 29. november 2011

Omkostningsgodtgørelse – forelæggelse for nævn – tvivl om honorarets rimelighed – SKM2011.768.LSR. ©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Landsskatteretten fandt ved en kendelse af 28/10 2011, at en erklæring fra FSR's Responsumudvalg ikke kunne danne grundlag for et krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt omkostningsgodtgørelse. Sagen rejser spørgsmål om forholdet mellem sagkyndige erklæringer og syn og skøn.

Med hjemmel i skatteforvaltningslovens § 57, stk. 3 har skattemyndighederne mulighed for at foretage en nærmere undersøgelse af størrelsen af de udgifter til behandling af en sag, herunder den sagkyndiges honorar, for hvilke en skatteyder eller dennes rådgiver har søgt om omkostningsgodtgørelse. Hvis beløbet ikke umiddelbart kan accepteres, udbetales godtgørelsen ifølge ansøgningen med forbehold for eventuel tilbagebetaling.

Viser det sig herefter, at det godtgørelsesbeløb, som SKAT kan acceptere, er mindre end det beløb, som er udbetalt med forbehold, skal den godtgørelsesberettigede tilbagebetale det for meget udbetalte godtgørelsesbeløb, jf. § 57, stk. 4.

Loven indeholder ikke nærmere kriterier for, hvornår der fra det offentlige side er grundlag for at rejse krav om tilbagebetaling af udbetalt omkostningsgodtgørelse.

I motiverne til skattestyrelseslovens § 33 F, der med skatteforvaltningslovens vedtagelse blev overført til lovens § 57, er derimod optaget en udførlig redegørelse for, hvordan lovgiver har forestillet sig, at denne undersøgelse skulle håndteres. Af de almindelige

Offentliggjort d. 29. november 2011

bemærkninger, jf. FT 2001/02, 2. saml., tillæg A, s. 1399 – 1400, fremgår således bl.a., at:

”Udgangspunktet er således, at oplysningerne om udgifterne til behandlingen af sagen, herunder honoraret til den sagkyndige, er korrekte og rimelige, og at dette udgangspunkt må kunne lægges til grund for told- og skatteregionens behandling af ansøgningen.

Hvis told- og skatteregionen imidlertid bliver i tvivl om f.eks. størrelsen af honoraret til den sagkyndige på grund af det anvendte antal timer i sagen, udbetaler told- og skatteregionen beløbet, men tager forbehold for eventuel tilbagebetaling fra den skatte- eller afgiftspligtige. Told- og skatteregionen vil hermed have tid til at behandle honorarspørgsmålet nærmere, uden at dette belaster den skatte- eller afgiftspligtige økonomisk.

Til brug for behandlingen af spørgsmålet om størrelsen af udgifterne til sagens behandling kan told- og skatteregionen indhente en supplerende udtalelse fra den administrative klageinstans, hvor sagen har været behandlet.

For så vidt angår spørgsmålet om rimeligheden af størrelsen af honoraret til den sagkyndige indgår der i denne vurdering flere momenter.

...

Told- og skatteregionen kan til brug for sin vurdering af rimeligheden af honorarets størrelse forelægge spørgsmålet for den sagkyndiges brancheorganisations klagenævn.

...

Hvis et sådant nævn mener, at honoraret har været for stort, eller told- og skatteregionen af andre grunde mener, at honoraret har været for stort, kræves det for meget udbetalte godtgørelsesbeløb tilbagebetalt fra den skatte- eller afgiftspligtige uden renter. Tilsvarende gælder, hvis told- og skatteregionen ikke kan anerkende størrelsen af andre udgifter til sagens behandling, f.eks. rejseomkostninger eller udgifter til indhentelse af en sagkyndig erklæring.”

Skattemyndighederne har gennem de seneste år forelagt et relativt stort antal sager for revisorerne og advokaternes klagenævn. De sager, som SKAT rejser af denne karakter, efterlader undertiden det indtryk, at der udvises en endog meget betydelig nidkærhed ved vurderingen af de pågældende sager.

Offentliggjort d. 29. november 2011

Konkluderer et sådant nævn, at den sagkyndige bistandsyders honorar har været for højt, rejser SKAT et krav om tilbagebetaling af den for meget udbetalte omkostningsgodtgørelse.

Det følger af Landsskatterettens kendelse af 3/5 2011, ref. i SKM2011.574.LSR, omtalt i Ugens Kommentar 2011/37, at sker der *ikke forelæggelse* for et sagkyndigt nævn, og har SKAT ikke på andet grundlag løftet bevisbyrden for, at der er grundlag for at tilsidesætte den sagkyndiges fakturering af udført arbejde, lægges den sagkyndiges fakturering til grund for udbetalingen af omkostningsgodtgørelse.

I den sag, der nu er afgjort ved Landsskatterettens kendelse af 28/10 2011, havde SKAT ganske vist forelagt sagen for det relevante nævn i denne sag, nemlig FSR's Responsumudvalg. Men Responsumudvalget havde udtrykt usikkerhed om udvalgets vurdering, og sagen drejede sig nu om, hvorvidt der var grundlag for at lade vurderingen indgå i Landsskatterettens beslutningsgrundlag.

Den materielle sag havde drejet sig om bl.a. en række skønsmæssige ansættelser vedrørende indkomstårene 1993 – 1997. Disse ansættelser blev siden fulgt op af yderligere successivt gennemførte ansættelsesændringer for indkomstårene 1998 – 2001, indkomstårene 2002 – 2003 og endelig indkomståret 2004. Skatteyderens revisionsfirma havde forestået sagernes førelse ved Skatteankenævn og Landsskatteretten, og i de fleste sager havde skatteyderen opnået medhold i overvejende grad.

I forbindelse med skattemyndighedernes behandling af anmodningen om omkostningsgodtgørelse forelagde myndighederne et fakturakrav på 1.346.691 kr. incl. moms i henhold til 6 fakturaer for FSR's Responsumudvalg, idet myndighederne ønskede en vurdering af honorarets rimelighed. Det var således myndighedernes opfattelse, dels at Revisionsfirmaet havde anvendt for mange timer, og dels at den gennemsnitlige timepris var for høj.

For 5 af de 6 fakturaer fandt Responsumudvalget, at det fakturerede beløb var for højt, og ikke burde have oversteget nærmere angivne beløb, da der *var anvendt for meget tid*

Offentliggjort d. 29. november 2011

på opgaverne. Fakturakravet i henhold til den 6. faktura fandt Responsumudvalget ikke grundlag for at kritisere. Efter disse konklusioner tilføjede Responsumudvalget imidlertid følgende: "Med henvisning til sagens omfang og kompleksitet kan det ikke udelukkes, at en dyberegående undersøgelse, der bedst foretages ved syn og skøn, kan føre til et andet resultat."

Skattemyndighederne rejste på grundlag af Responsumudvalgets værdiansættelse af det udførte arbejde – og uden hensyntagen til Responsumudvalgets forbehold – krav om tilbagebetaling af 388.128,75 incl. moms af den udbetalte omkostningsgodtgørelse.

Revisionsfirmaet indbragte skattemyndighedernes afgørelse om tilbagebetaling for Landsskatteretten, der *ikke* fandt grundlag for at tillægge Responsumudvalgets udtalelse i sagen betydning.

Landsskatteretten anførte således, at Responsumudvalgets begrundelse om, at der var anvendt for meget tid, kombineret med, at udtalelsen var givet med et forbehold med henvisning til sagens omfang og kompleksitet, gjorde, at udtalelsen måtte anses som uegnet som grundlag for afgørelsen om honorarrimeligheden.

Det fandtes herefter at måtte påhvile SKAT på anden vis at godtgøre, at der var grundlag for at fravige udgangspunktet om, at honoraret var korrekt og rimeligt. SKAT fandtes imidlertid ikke at have godtgjort, at der var grundlag for at tilsidesætte det af revisionsfirmaet fakturerede honorar som urimeligt. Der var herved lagt vægt på, at der med undtagelse af to sager, var givet medhold i overvejende grad i sagerne, at der var tale om mange indkomstår, at skatteyderen havde drevet flere typer virksomhed og havde foretaget forskellige investeringer, samt at skatteyderens indkomst for en del af de påklagede indkomstår var skønsmæssigt ansat. Endelig var der lagt vægt på, at sagerne havde haft et meget langstrakt forløb, hvor Landsskatterettens afgørelse af 8. november 2006 endnu ikke var indberettet korrekt i februar 2009.

Sagen illustrerer de betydelige vanskeligheder, der kan være forbundet med at få et klart overblik over det arbejde, der rent faktisk har været forbundet med førelse af større sager, der eventuelt – som i den foreliggende sag – spænder over flere indkomstår og flere

Offentliggjort d. 29. november 2011

kompliserede problemstillinger. Navnlig kan peges på sager, hvor der til en forsvarlig behandling udkræves undersøgelse af en lang række faktiske forhold, og hvor der følgelig ”vendes mange sten”, men hvor resultatet af disse mange undersøgelser måske kun i begrænset omfang indgår som element i de afgørelser, der træffes af de klagebehandlende instanser.

Der synes her at være et skisma mellem på den ene side det arbejde, der rent faktisk er forbundet med oplysning, behandling og færdiggørelse af en sag, og på den anden side det indtryk, der fås af det udførte arbejde, når sagen er færdigforberedt, Landsskatterettens kendelse foreligger og konsekvenserne af konkrete ansættelser er indarbejdet i forudgående og efterfølgende indkomstår.

Responsumudvalgets konklusion - at der havde været anvendt for meget tid i sagen og følgelig forelå grundlag for at reducere fakturabeløbene, men at udvalget for øvrigt ikke havde foretaget de fornødne dybtgående undersøgelser af sagen – forekommer af samme grund overraskende. En stillingtagen til og beløbsmæssig værdiansættelse af et konkret stykke arbejde forudsætter i sagens natur en gennemgang af det udførte arbejde.

For så Responsumudvalgets udtalelse er udtryk for en almindeligt gældende norm, således at der er forskel på prøvelsesintensiteten af vurderingsgrundlaget for henholdsvis en udtalelse fra brancheforeningens nævn og for en sagkyndig vurdering indhentet efter reglerne om syn og skøn, må den sagkyndige rådgiver, hvis fakturering bestrides som rimelig, i sagens natur overveje at anmode om syn- og skøn i forbindelse med en klagesag til Landsskatteretten vedrørende skattemyndighedernes afgørelse om tilbagebetaling af udbetalt omkostningsgodtgørelse.

— o —